

Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo i Langeland Kommune

Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo i Langeland Kommune

Vedtaget på Kommunalbestyrelsesmøde 18. februar 2019

Indsatsplanen gælder fra 18. februar 2019 og frem.

Langeland Kommune

www.langelandkommune.dk

Indhold

Indledning	4
Bekæmpelsespligt	4
Lovgrundlag	4
Målsætning	4
Bekæmpelse	4
Udseende og biologi	5
Bekæmpelsesmetoder	7
Rodbestikning – på arealer med få planter til små bestande	7
Slåning – på arealer med små til store bestande	7
Græsning – på arealer med store bestande	7
Skærmpkning	7
Råd og vejledning	8
Tidsfrister for bekæmpelse	8
Tilsyn, påbud og bøde	8
Klage	8
Vil du vide mere?	8

Forsidefoto frøstand af kæmpebjørneklo

Indledning

Kæmpebjørneklo er en smuk og imponerende plante. Ikke desto mindre er den en invasiv art og en trussel for vores natur. Den skal derfor udryddes.

Planten blev indført til landet i 1800 tallet fra Kaukasus og har nu flere steder fortrængt vores hjemmehørende natur. En enkelt plante sætter i gennemsnit 20.000 frø og er således en tikkende bombe i vores natur og landskab. Bekæmpelse af planten er nødvendig, hvis der ikke skal ske uoprettelig skade på vores plante- og dyreliv. Kommunalbestyrelsen har derfor vedtaget at bekæmpe den i Langeland Kommune.

Bekæmpelsespligt

Denne indsatsplan fastsætter bestemmelser for bekæmpelse af kæmpebjørneklo og gælder i hele kommunens geografiske område. Alle lodsejere har dermed pligt til at bekæmpe kæmpebjørneklo. Det gælder både private lodsejere, Langeland Kommune og enhver anden offentlig myndighed. Bekæmpelsen skal være så effektiv, at den enkelte plante dør og at spredningen til enhver tid forhindres.

Lovgrundlag

Indsatsplanen er udarbejdet på baggrund af Bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo (BEK 842 af 23. juni 2017) og sætter indhold og ramme for indsatsplanen.

Målsætning

Kæmpebjørneklo findes flere steder på Langeland.

Det er formålet med indsatsplanen for bekæmpelse af kæmpebjørneklo, at Langeland Kommune i samarbejde med private lodsejere, kan nå det fælles mål at udrydde kæmpebjørneklo i hele kommunen.

Strategien er derfor:

- At stoppe spredningen ved at undgå blomstring på alle offentlige og private arealer.
- At formidle problematikken for kommunens borgere.
- At vejlede og informere borgere i kommunen i spørgsmål vedrørende bekæmpelse af kæmpebjørneklo.

Bekæmpelse

Husk at kæmpebjørneklo er særdeles giftig ved berøring. Den indeholder giftstoffer, der i kombination med sollys giver svære forbrændinger i huden. Så vær forsigtig og tag dine forholdsregler, når du bekæmper planten.

Udryddelse af kæmpebjørneklo vil typisk tage flere år, og det er vigtigt at have tålmodighed. Korrekt udførelse og opfølgning er vigtige elementer i bekæmpelsen. Det kan lykkes at bekæmpe kæmpebjørneklo, men det kræver kendskab til planten.

Sikkerhed ved bekæmpelse af kæmpebjørneklo

- Bekæmpelse bør udføres på overskyede dage, da solen forstærker plantesaftens giftvirkning.
- Brug vandtæt heldækkende beklædning, handsker og beskyttelsesbriller/visir.
- Ved slåning skal der beskyttes mod indånding af forstøvede plantepartikler.
- Skyl hurtigt med vand og sæbe, hvis du får plantesaft på dig og beskyt efterfølgende huden mod sollys i mindst 48 timer
- Får du plantesaft i øjnene skyl da straks med vand, beskyt med solbriller og søg læge.

Udseende og biologi

Kæmpebjørneklo er en flerårig plante, der visner ned i efteråret og genspirer i foråret. Planten blomstrer først efter et par år, hvor den sætter enorme blomsterstande/skærme. Herefter dør planten.

Den foretrækker fugtige voksesteder som moser, enge og langs vandløb, men kan også findes på mere tør bund som for eksempel overdrev og industrigrunde.

Kæmpebjørnekloen formerer sig udelukkende ved at sprede frø og ikke vegetativt. Det vil sige, at hvis man skærer roden over et sted under vækstpunktet, så dør planten. Frøene er spiredygtige i 6-8 år i jorden.

Frøspiring marts-april	Blomstring slut juni – start august	Frøsætning slut juli - oktober
------------------------	-------------------------------------	--------------------------------

Med sin størrelse på helt op til 5 meter har kæmpebjørneklo en betragtelig størrelse. Stænglen, der kan blive 10 cm tyk er groft furet, rødpletet og med stive hår. De dybt fligede og savtakkede blade er enorme og kan blive op til 3 m lange og 1 m bred. Blomsterne er samlet i store hvide skærme, der kan blive op til 50 cm i diameter.

Når den står tæt i blomstrende bestande, er det svært at forveksle den med andre plantearter. Tidligt på vækstsæsonen kan den dog forveksles med arter som almindelig bjørneklo, strand kvan, skovangelik og kåltidsel som ikke skal bekæmpes. På Langeland Kommunes hjemmeside kan du se billeder og forklaringer i folderen *Planter der ligner* under emnet kæmpebjørneklo.

Kæmpebjørneklo

Kæmpebjørneklo – de vigtigste kendetegn

Det vigtigste kendetegn til at skelne kæmpebjørneklo fra andre lignende skærmplanter er:

- Højden (over 2-3 m)
- Stænglen er op til 10 cm i diameter med spredte, stive hår og røde pletter.
- Blomsterstanden/skærmen er meget stor, op til 1 meter i diameter.

Kæmpebjørneklo med den karakteristiske rødplettede stængel.

Almindelig bjørneklo med ensfarvet grøn stængel.

Bekæmpelsesmetoder

Der er overordnet 3 manuelle metoder at bekæmpe kæmpebjørneklo på:

- Rodstikning – mest effektiv.
- Slåning.
- Græsning – især får er glade for bjørneklo.

Desuden kan man standse spredningen af planter fra et areal ved at fjerne blomsterskærmene før frøene modnes – skærmpapning.

Af hensyn til drikkevandsforsyningen, der er baseret på grundvand, bør al ukrudtsbekæmpelse foregå uden brug af pesticider. Sprøjtning med miljøvenlige naturprodukter er en ny og ikke veldokumenteret metode til at bekæmpe kæmpebjørneklo. Midlet indsprøjtes i den enkelte plante.

Det er en fordel at bekæmpe planten i det tidlige forår (april), hvor den er lille og mest sart.

Bortskaffelse af kæmpebjørneklo skal ske til almindelig husholdningsaffald – småt brandbart. Planten må aldrig komposteres, da selv grønne frø kan modne og spire.

Rodstikning – på arealer med få planter til små bestande

Ved rodstikning overskæres planten under vækstpunktet med en spade eller skovl ca. 10 cm under jordoverfladen, trækkes op af jorden og fjernes fra arealet. Ved rodstikning stoppes al næringstransport fra roden til skudsystemet og planten dør.

Rodstikning foretages fra planterne er omkring 30 cm høje i slutningen af april måned og resten af vækstsæsonen.

Slåning – på arealer med små til store bestande

Ved slåning afskæres de overjordiske dele af planten. Herved tærer planten på energireserverne i roden. Ved gentagen slåning vil energireserverne langsomt blive brugt op og planten vil dø.

Slåning skal gentages hver 4. uge i hele vækst sæsonen, da planten kan sætte nye skud og blomstre på meget korte stængler. Da frøene er spiredygtige i 6-8 år, må det forventes, at bekæmpelsen tager op til 10-12 år, før planten er væk.

Græsning – på arealer med store bestande

Græsning har samme effekt som slåning. Dyrene holder kæmpebjørnekloen bladløs, så energioptagelsen og dermed frøsætning hindres. På kort sigt forhindres frøsætning og på lang sigt vil planten dø. Det gode ved græsning er, at dyrene holder området lysåbent, så mange andre planter og urter får gode vækstbetingelser. Det er godt for biodiversiteten i området.

Skærmpapning

Blomsterskærme fra kæmpebjørneklo skal altid kappes og blomsterstandene destrueres. Denne metode bekæmper kun kæmpebjørneklo langsomt, men hindrer den i at sprede sine frø. Efter skærmpapning vil planten forsøge at sætte nye blomster – de såkaldte panikblomster, som også skal skæres af. Skærmpapning skal ske i kombination med en bekæmpelsesindsats.

Råd og vejledning

Langeland Kommune står altid klar med råd og vejledning til bekæmpelse af kæmpebjørneklo. På vores hjemmeside kan du også læse mere samt indberette, hvis du ser kæmpebjørneklo på Langeland.

Tidsfrister for bekæmpelse

Tidsfrist for påbegyndt bekæmpelse er 1. maj og bekæmpelse skal gentages og kontrolleres flere gange i løbet af en vækstsæson.

- 1. bekæmpelse inden 1. maj
- 2. bekæmpelse/kontrol inden 1. juli
- Sidste bekæmpelse/kontrol inden 1. august

Tilsyn, påbud og bøde

Langeland Kommune har til enhver tid adgang til arealer omfattet af indsatsplanen, med henblik på at gennemføre kontrol eller udføre bekæmpelse.

Hvis Langeland Kommune konstaterer at bekæmpelsen ikke foretages i henhold til bestemmelserne i denne indsatsplan, kan kommunen meddele lodsejeren påbud om bekæmpelse. Påbuddet varsles ikke, idet indsatsplanens tidsfrister anses for indirekte varsel om påbud.

Efterleves et påbud ikke inden for fristen på 14. dage kan kommunen vælge at foretage bekæmpelsen på ejers regning.

Klage

Langeland Kommunes afgørelse kan efter bestemmelserne i denne indsatsplan påklages til Miljøstyrelsen. En klage vil ikke have opsættende virkning, dvs. bekæmpelsen stadig skal udføres jf. påbuddet. Klagen indsendes til Langeland Kommune, der så vil sørge for at den bliver videresendt til Miljøstyrelsen.

Vil du vide mere?

På kommunens hjemmeside www.langelandkommune.dk findes yderligere oplysninger om bekæmpelse af kæmpebjørneklo, forvekslingsmuligheder, plantens biologi mv. Her kan du også melde dit fund, hvis du observerer kæmpebjørneklo på Langeland.

Derudover kan du på Miljøstyrelsens side www.mst.dk finde mere udbygget information.

Ved spørgsmål er du altid velkommen til at kontakte Langeland Kommune, Teknik og Miljø.

Langeland Kommune
Teknik & Miljø

Fredensvej 1
5900 Rudkøbing
Tlf 6351 6000